

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/253/2014
Identifikačné číslo spisu: 8711201936
Dátum vydania rozhodnutia: 23.03.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:8711201936.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa EMOSTAV, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Nové záhrady I č. 11, IČO: 36 403 733, zastúpeného Mgr. Matejom Krajčim, advokátom so sídlom v Bratislave, Májkova č. 1, proti odporcom 1/ Ing. D. P., bývajúcemu v Q., 2/ Ing. D.L., bývajúcemu v H., 3/ Ing. D. T., bývajúcemu v Q., zastúpených JUDr. Lucianom Očkovským, advokátom so sídlom v Poprade, Popradské nábrežie č. 440/17, o určenie neexistencie záložného práva, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 13 C 24/2011, o dovolaní odporcov 1/ až 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. decembra 2013 sp. zn. 5 Co 27/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Poprad rozsudkom z 2. októbra 2012 č.k. 13 C 24/2011-98 v spojení s opravným uznesením určil, že záložné právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území R., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX ako parcela č. XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere X X m², parcela č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m², parcela č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parcela č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parcela č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m², stavba súpisné č. XXXX, postavená na parcele č. XXXX/XX, stavba súpisné č. XXXX, postavená na parcele č. XXXX/XX, ďalej k spoluvlastníckemu podielu v 7/16-inách k pozemku parcely č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², nachádzajúcemu sa v katastrálnom území R., zapísanému na liste vlastníctva č. XXXX a k spoluvlastníckemu podielu v 3/4-inách k pozemku parcely č. XXXX/XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², nachádzajúcemu sa v katastrálnom území R., zapísanému na liste vlastníctva č. XXXX, zriadené v prospech odporcov 1/, 2/ a 3/ na základe zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 16. septembra 2009, zaniklo dňom 16. novembra 2010. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 118 ods. 1, § 155 ods. 1, 2, 4 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „zákon o konkurze a

reštrukturalizácii“) a § 151a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“). V odôvodnení uviedol, že v konaní bolo preukázané, že odporcovia 1/, 2/ a 3/ majú voči navrhovateľovi splatné a doposiaľ neuhradené pohľadávky a že účastníci konania sa dohodli na zabezpečení záväzku zriadením záložného práva k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam a dňa 16. septembra 2009 uzavreli zmluvu o zriadení záložného práva. Okresný súd Bratislava I uznesením zo 7. júna 2010 sp. zn. 2R 3/2010 povolil reštrukturalizáciu navrhovateľa a vyzval veriteľov, aby prihlásili svoje pohľadávky v lehote 30 dní od povolenia reštrukturalizácie a uznesením z 10. novembra 2010 sp. zn. 2R 3/2010 schválil reštrukturalizačný plán dlžníka v znení, o ktorom hlasovala schvaľovacia schôdza dňa 19. októbra 2010 a zároveň rozhodol, že končí reštrukturalizáciu v zmysle § 153 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Odporcovia po povolení reštrukturalizácie však v stanovenej lehote svoje pohľadávky u správcu neprihlásili. Prvostupňový súd s poukazom na § 155 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého potvrdenie plánu súdom spôsobuje zánik vymáhateľnosti tých pohľadávok, ktoré si veritelia neprihlásili riadne a včas, konštatoval, že veriteľ už nemôže pohľadávky vymáhať súdnou cestou, ani prostredníctvom exekúcie; veriteľ by mohol pohľadávky vymáhať len proti ručiteľovi alebo spoludlžníkovi. Účinnosťou plánu taktiež zanikajú zabezpečovacie práva, ktoré neboli v rámci reštrukturalizácie prihlásené. Bol toho názoru, že v prípade, ak by nemalo dôjsť k zániku zabezpečovacieho práva vzťahujúceho sa na majetok dlžníka, tak veriteľ by sa síce nemohol domáhať uspokojenia svojej neprihlásenej pohľadávky zo záložného práva, ale záložné právo by bolo zapísané v katastrí nehnuteľností bez toho, aby spôsobovalo právne účinky, ktoré sú s týmto zápisom spojené. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 150 O.s.p.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie navrhovateľa a odporcov 1/ až 3/ rozsudkom z 27. decembra 2013 sp. zn. 5 Co 27/2013 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal. V odôvodnení uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa ako i s jeho právnym posúdením veci. Výrok o náhrade trov odvolacieho konania odôvodnil § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 150 ods. 1 O.s.p.

Rozsudok odvolacieho súdu napadli odporcovia 1/ až 3/ dovolaním z dôvodu, že trpí vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Namietali, že v pôvodnom odvolacom konaní (5 Co 96/2011 Krajského súdu v Prešove) nebol dôvod na zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za nesprávne, mal ho zmeniť. Takéto nesprávne rozhodnutie odvolacieho súdu považovali za procesnú vadu, dôsledkom ktorej im bola odňatá možnosť podať proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie podľa § 238 ods. 1 O.s.p. Týmto bol podľa dovolateľov naplnený dôvod podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ktorý zakladá prípustnosť dovolania a aj jeho dôvodnosť podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. Ďalej namietali i vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu a žiadali napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne správne, dovolanie odporcov 1/, 2/ a 3/ neopodstatnené a nedôvodné a navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 243b O.s.p. dovolanie zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa §

238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Prípustnosť dovolania odporcov 1/ až 3/ z uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva - napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a napadnutým je potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.

So zreteľom na to by dovolanie odporcov 1/ až 3/ mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Odporcovia 1, 2/, 3/ existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdili a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť ich dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či ich procesným postupom nebola odporcom odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Občiansky súdny poriadok neumožňuje stotožniť vadu konania uvedenú v § 237 písm. f/ O.s.p. so súdnym rozhodnutím, ani s jeho odôvodnením. Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom pod R 125/1999 uviedol, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno extenzívne vykladať v súvislosti s postupom súdu vtedy, ak ide o faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Pod postupom súdu možno totiž rozumieť len jeho faktickú (ne)činnosť, teda procedúru prejednávania veci (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu z 10. októbra 2012 sp. zn. 6 Cdo 90/2012, 6 Cdo 91/2012), ktorá predchádza vydaniu konečného rozhodnutia a ktorá má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania a zmarenie možnosti jeho aktívnej účasti na konaní. „Za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať rozhodnutie, ako výsledok vecnej rozhodovacej činnosti súdu ...“ (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 11. júla 2012 sp. zn. 5 Cdo 201/2011). Postupom súdu sa môže rozumieť iba samotný priebeh konania, spôsob vedenia konania či procesu, jednotlivé procesné úkony súdu, jeho faktická činnosť alebo nečinnosť, nie však výsledný rozhodovací akt súdu (produkt konania), úlohou ktorého je vyhodnotiť konanie a podať záväzný názor súdu na prejednávajúcu vec. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť tohto finálneho produktu konania [odôvodnenie rozhodnutia (jeho obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť, úplnosť)], úlohou ktorej je vysvetliť dôvody rozhodnutia súdu.

Odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na

zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, preto obmedzil odôvodnenie svojho potvrdzujúceho rozhodnutia len na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvého stupňa. Aplikáciou § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd vyjadruje nielen svoj záver, že napadnuté rozhodnutie a jeho odôvodnenie považuje za vecne správne, ale zároveň (i keď prípadne aj bez výslovného vyjadrenia) tiež záver, že námietky vznesené účastníkom konania v odvolaní nie sú dôvodné, právne významné alebo spôsobilé spochybniť správnosť záverov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa. Postup odvolacieho súdu, ktorý je v súlade s uvedeným ustanovením, nevykazuje znaky procesnej vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Z obsahu spisu vyplýva, že dovolatelia odôvodňujú opodstatnenosť dovolania tiež tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Pre tento prípad dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže odporcami bol tento dovolací dôvod uplatnený v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov. Pre úplnosť dodáva, že názor, v zmysle ktorého nesprávne právne posúdenie veci nie je procesnou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., je zhodne zastávaný všetkými senátmi občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu (viď napríklad R 54/2012, ale aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010).

Vzhľadom na to, že v konaní nedošlo k procesnej vade namietanej odporcami (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ani k iným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. a prípustnosť ich dovolania nevyplýva ani z § 238 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie odporcov podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcom, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.